

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/108/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313209568
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1313209568.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej, v právnej veci žalobcu: Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača, IČO: 30 804 191, Bratislava, Pri vinohradoch č. 267, zastúpený spoločnosťou Kolíková & Partners, s.r.o., IČO: 47 239 441, Bratislava, Radvanská č. 21, za ktorú koná Mgr. Lukáš Opett, PhD., proti žalovanej: O. Š. Q. L. M. Á. F. O. P. Z. R. Á. , F. C. XX.XX.XXXX, Q. T. T., H. R. Č.. XXX, o zaplatenie sumy 4.721,04 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 30. apríla 2018, č.k. 10 C 183/2013-436, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 30. apríla 2018, č.k. 10 C 183/2013-436, - vo výroku I., ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.721,04 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 1.976,30 € od 9.3.2013 do zaplatenia, vo výške 5,50 % ročne zo sumy 252,10 € od 1.8.2013 do zaplatenia, vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.238,24 € od 29.5.2015 do zaplatenia, vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.254.40 € od 14.10.2016 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, **p o t v r d z u j e**, - vo výroku II., ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, o ktorej výške rozhodne samostatným uznesením, **m e n í t a k**, že žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

II. Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Bratislava III. rozsudkom zo dňa 30.4.2018, č.k. 10 C 183/2013-436, I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.721,04 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 1.976,30 € od 9.3.2013 do zaplatenia, vo výške 5,50 % ročne zo sumy 252,10 € od 1.8.2013 do zaplatenia, vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.238,24 € od 29.5.2015 do zaplatenia, vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.254.40 € od 14.10.2016 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku; II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, o ktorej výške rozhodne samostatným uznesením.

1.2. Z obsahu rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 3.6.2013 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny vo výške 2.228,40 € s príslušenstvom, titulom vydania bezdôvodného obohatenia, a to za získanie prospechu (služby) bez právneho dôvodu (titulu). Žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalovaná do dnešného dňa s ním neuzatvorila zmluvu o poskytovaní sociálnej služby podľa ustanovenia § 74 zákona o sociálnych službách, hoci jej opakovane predložil písomný návrh zmluvy v snahe upraviť faktický stav v súlade s právnymi predpismi. Žalovaná prijíma sociálne služby bez právneho dôvodu vo výške rozdielu medzi úhradou, ktorú predpokladajú cenové predpisy pri poskytovaní sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách v totožných prípadoch ako je prípad žalovanej a skutočne platenými sumami žalovanou. Odkázal na ustanovenie § 72 ods.

1 zákona o sociálnych službách, podľa ktorého je prijímateľ sociálnej služby povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak, teda v súlade s § 72 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a Všeobecne záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja č. 31/2009, v znení č. 35/2010, č. 39/2010 a č. 43/2011. Žalovaná mu platí mesačne určitú sumu, pri ktorej vychádza zrejme zo sumy, ktorú platila pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti, kedy bola v zariadení na základe rozhodnutia o poskytovaní celoročnej starostlivosti.

1.3. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel v celom rozsahu vydaním platobného rozkazu dňa 19.6.2013, č.k. 40 Ro 1207/2013-66, proti ktorému žalovaná podala včas odpor s vecným odôvodnením, keď považuje návrh zmluvy predložený žalobcom v rozpore so zákonom, pričom tvrdenie žalobcu o bezdôvodnom obohatení titulom bezprávneho užívania služieb nemá oporu v platnom právnom a existujúcom faktickom stave. Na návrh žalobcu uznesením zo dňa 4.8.2015, č.k. 10 C 183/2013-145, pripustil zmenu pôvodného petitu žaloby jeho rozšírením tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3.466,64 € spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,75 % zo sumy 1.976,30 € od 9.3.2013 do zaplatenia, vo výške 5,50 % zo sumy 252,10 € od 1.8.2013 do zaplatenia, vo výške 5,05 % zo sumy 1.238,24 € od 29.5.2015 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.8.2015; uznesením č.k. 10 C 183/2013-308 zo dňa 25.1.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.4.2017, znova pripustil zmenu pôvodného petitu žaloby tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 4.721,04 € spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,75 % zo sumy 1.976,30 € od 9.3.2013 do zaplatenia, vo výške 5,50 % zo sumy 252,10 € od 1.8.2013 do zaplatenia, vo výške 5,05 % zo sumy 1.238,24 € od 29.5.2015 do zaplatenia, vo výške 5,00 % zo sumy 1.254,40 € od 14.10.2016 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Prvoinštančný súd vykonal vo veci dokazovanie prednesom právneho zástupcu žalobcu, výsluchom štatutárneho zástupcu žalobcu, žalovanej, zástupcom žalovanej Ing. H. R., oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav veci. Bratislavský samosprávny kraj vydal dňa 22.6.2009, pod č. 012/2009, pre Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača, Bratislava, Pri vinohradoch č. 267, zriaďovaciu listinu pre uvedený domov, ktorý je rozpočtovou organizáciou, svojimi príjmami a výdavkami je napojený na rozpočet Bratislavského samosprávneho kraja, bol zriadený na dobu neurčitú s predmetom činnosti vymedzeným v článku IV. V Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov Rača sa poskytujú sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku. Sociálna služba sa poskytuje na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorá musí byť uzatvorená písomne a spôsobom, ktorý je pre prijímateľa sociálnej služby zrozumiteľný. Štatutárnym orgánom domova je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja, hospodári s majetkom vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja, ktorý mu bol zverený na plnenie predmetu jeho činnosti; zriaďovacia listina nadobudla účinnosť dňa 1.7.2009. Podľa rozhodnutia Domova dôchodcov Rača, Pri vinohradoch č. 267, č. DD-2737/2001 zo dňa 14.9.2001 (právoplatné dňa 14.9.2001), sa rozhodlo o poskytovaní celoročnej starostlivosti žalovanej v Domove dôchodcov Rača-penziónová časť, Bratislava, Pri vinohradoch č. 267, č.b. 342 od 14.9.2001 na dobu neurčitú. Z rozhodnutia Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava zo dňa 18.11.2010, č. MAGS OSV 53969/2010-326109/1425 (právoplatné dňa 31.12.2010) vyplýva, že žalovaná sa podľa § 35 a prílohy č. 3, č. 4 k zákonu o sociálnych službách s odkázanosťou na pomoc inej fyzickej osoby II. stupňa na základe dosiahnutia 85 bodov a určenia priemerného rozsahu odkázanosti 2-4 hod./deň a 60-120 hod./mesiac, považuje za fyzickú osobu odkázanú na sociálnu službu v zariadení pre seniorov. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v liste zo dňa 3.5.2011 uviedlo právne stanovisko k § 106 ods. 5 až 8 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov-poskytovanie sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31.12.2008 (zákon o sociálnej pomoci) a zosúladenie právnych vzťahov so zákonom účinným od 1.1.2009 (zákon o sociálnych službách). Zo záveru predmetného listu vyplýva, že rozhodnutia o poskytovaní starostlivosti v zariadení sociálnych služieb a o úhrade za poskytnutú starostlivosť v zariadení sociálnych služieb vydané podľa zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov strácajú platnosť dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu v tomto zariadení podľa zákona o sociálnych službách, najneskôr 1.1.2012. Dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení sociálnych služieb, najneskôr s účinnosťou od 1.1.2012 zanikne právny dôvod poskytovania sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb podľa doterajšej právnej úpravy (zákon o sociálnej

pomoci) a teda v konkrétnych dotknutých prípadoch sa odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení sociálnych služieb, najneskôr s účinnosťou od 1.1.2012 nemôže sociálna služba v zariadení sociálnych služieb poskytovať na základe rozhodnutia o poskytovaní starostlivosti v zariadení sociálnych služieb a o úhrade za poskytnutú starostlivosť v zariadení sociálnych služieb vydaného podľa zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Nárok na poskytovanie sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb v konkrétnych dotknutých prípadoch, dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení sociálnych služieb, najneskôr s účinnosťou od 1.1.2012 môže vzniknúť len na základe splnenia právnych podmienok ustanovených v zákone o sociálnych službách. To znamená, že po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu je právnym titulom na poskytovanie sociálnej služby len zmluva o poskytovaní sociálnej služby tak, ako to predpokladá zákon o sociálnych službách. Povinnosť poskytovateľa sociálnej služby uzatvoriť s fyzickou osobou zmluvu o poskytovaní sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách však neznamená vznik tejto povinnosti na strane tejto fyzickej osoby. Ak však táto fyzická osoba na základe svojho slobodného, určitého a vážneho rozhodnutia zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s poskytovateľom sociálnej služby neuzavrie, nemá záujem o poskytovanie sociálnej služby zo strany tohto poskytovateľa sociálnej služby a stráca tým právny titul poskytovania tejto sociálnej služby u tohto poskytovateľa. Svoje právo na poskytovanie sociálnej služby, na ktorú je táto fyzická osoba odkázaná na základe vydaného právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu, môže realizovať na základe informovaného výberu poskytovateľa sociálnej služby v súčinnosti s príslušnou obcou alebo vyšším územným celkom v súlade s § 8 a § 6 ods. 2 písm. b/ zákona o sociálnych službách. Po uplynutí lehoty do 31.12.2011 za stavu, že nie sú splnené podmienky bezodkladného poskytovania sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb (§ 92 ods. 8 s poukazom na § 8 ods. 6 zákona o sociálnych službách), vznikne nárok na poskytovanie sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb v súlade so zákonom o sociálnych službách len na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb uzatvorenej medzi poskytovateľom sociálnej služby a fyzickou osobou, ktorá má záujem o poskytovanie sociálnej služby a na základe právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu tak, ako to ustanovuje § 74 zákona o sociálnych službách. Podľa osobnej karty klienta-žalovanej zo dňa 11.3.2013 (č.l. 61, 62 spisu), táto za obdobie od 1.1.2011 do 31.12.2011 platila úhrady za bývanie a iné služby mesačne iba vo výške 143,01 €, pričom za uvedené obdobie rozdiel v žalobcom požadovaných nezaplatených úhradách za bývanie a iné služby predstavuje sumu 1.233,62 €; za obdobie od 1.1.2012 do 31.12.2012 platila úhrady za bývanie a iné služby mesačne iba vo výške 143,01 €, ale za uvedené obdobie rozdiel v žalobcom požadovaných nezaplatených úhradách za bývanie a iné služby predstavuje sumu 1.976,30 € a osobnej karty žalovanej zo 17.4.2015 (č. l. 130, 131 spisu), že za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013 platila úhrady za bývanie a iné služby mesačne iba vo výške 143,01 €, za uvedené obdobie rozdiel v žalobcom požadovaných nezaplatených úhradách za bývanie a iné služby predstavuje sumu 2.718,98 €; za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014 platila úhrady za bývanie a iné služby mesačne iba vo výške 143,01 €, za uvedené obdobie rozdiel v žalobcom požadovaných nezaplatených úhradách za bývanie a iné služby predstavuje sumu 3.466,64 €. Právny zástupca žalobcu zotrval na žalobe a jej zmene s tým, že v danom prípade ide o nárok za poskytovanie sociálnych služieb, konkrétne za ubytovanie žalovanej u žalobcu v období od 31.12.2010 do 31.12.2014. Zo strany žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu, pretože jej žalobca poskytol sociálne služby bez existencie zmluvy, ktorá je základom poskytovania uvedených služieb. Žalovaná bola prijatá do zariadenia v roku 2001 na základe rozhodnutia vydaného podľa zákona č. 195/1998 Z.z., ktorý bol zrušený zákonom č. 448/2008 Z.z. a sociálne služby sa od 1.1.2009 poskytujú na základe zmluvy, ako to vyplýva z § 74 zákona č. 448/2008 Z.z., v prípade žalovanej sa však uplatnili prechodné ustanovenia zákona č. 448/2008 Z.z., pričom moment odkedy malo dôjsť k poskytovaniu služby na základe zmluvy je u nej od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti, k čomu došlo dňa 31.12.2010. Poukázal na ustanovenie § 106 ods. 5 až 8 zákona č. 448/2008 Z.z., usmernenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zo dňa 3.5.2011 i vyjadrenie Úradu verejnej ochrankyne práv zo dňa 28.8.2014. K uzatvoreniu zmluvy medzi žalobcom a žalovanou nedošlo, hoci žalobca predložil žalovanej niekoľko návrhov zmlúv. Žalobca si uplatňuje pohľadávku v súvislosti s ubytovaním, pod ktorým sa rozumie užívanie obytnej miestnosti s príslušenstvom č. 342, zariadenie pre seniorov časť Pri vinohradoch, užívanie spoločných priestorov a prijímanie vecných plnení spojených s ubytovaním. Za podstatnú okolnosť v tomto konaní považuje spôsob akým je určovaná výška úhrady za sociálnu službu, ktorá na rozdiel od bežného nájmu umožňujúceho dohodu strán, je kogentne upravená právnym predpisom, v tomto prípade Všeobecne záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja č.

31/2009 v znení neskorších predpisov, t.j. vo výške, ktorá predstavuje rozdiel medzi úhradou podľa uvedeného cenového predpisu a sumami, ktoré žalovaná počas žalovaného obdobia žalobcovi zaplatila. Žalovaná vo výpovedi uviedla, že so žalobou nesúhlasí, býva sama na 4. poschodí vyše dvoch rokov, sem tam niekto býva, ale ten krúžok, kde sa označuje počet obyvateľov, stále je tam sama, jedná sa teda o prázdne byty. Keď bol plný stav obyvateľov, boli tri upratovačky, pričom teraz sú štyri, podpísala, aby jej upratovali raz za dva mesiace, teraz jej upratovačky oznámili, že to bude každý mesiac, čo si neželá, nakoľko si udržiava nehnuteľnosť, upratovačky upratujú hodinu, za ktorú sa nedá upratať a ona to má platiť. Nebráni sa podpisu zmluvy, ale za tých istých podmienok ako predtým, t.j. za tú istú výšku 143,- €, nemieni späťne nič žalobcovi platiť, nech je všetko tak ako bolo predtým, ako za starej éry, nie je teraz ani poriadok, nič. Má výdavky mesačne za byt v sume 143,- €, telefón v sume 15,- €, TV v sume 16,- €, električka v sume 25,- € (sama si varí), lieky v sume 70,- €, čistiace potreby v sume 40,- €, kaderník v sume 10,- €, pedikúra v sume 10,- €, strava denne 4,- €, teda 120,- € mesačne, má mesačný dôchodok vo výške 440,- €. Bývalý zástupca žalovanej Ing. H. R. navrhol vykonať dokazovanie vo veci návrhu zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, a to či si žalobca splnil svoju zákonnú povinnosť riadne, či obsah návrhu zodpovedá regulácii zákona o poskytovaní sociálnych služieb, konkrétne § 106 ods. 5, ods. 6, ods. 7, § 74, § 72 ods. 4, § 73 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. v platnom znení a aj o vyčíslení ekonomických oprávnených nákladov, t.j. o ich obsahu a štruktúre podľa § 72 ods. 5 citovaného zákona, konkrétne znalecké dokazovanie znalcom v oblasti ekonomickej a špecifickej oblasti ekonomiky verejnej správy, ktoré by mal zodpovedať na to, či náklady, ktoré vyčísluje žalobca sú skutočne ekonomicky oprávnenými nákladmi ako ich definuje citovaný zákon, či vyčíslenie týchto nákladov podľa druhu služby poskytovanej zodpovedá účelu objektívne stanoveného limitu maximálnej výšky úhrady za sociálnu službu v zariadení pre seniorov-žalovanej. Ďalej navrhol, aby súd preskúmal návrh zmluvy z pohľadu § 53 Občianskeho zákonníka a vykonal dokazovanie o cieľovej skupine prijímateľov, ktorým je poskytovaná služba podľa § 35 citovaného zákona. Prvoinštančný súd uvedené navrhnuté dôkazy nevykonal s poukazom na notoricky známu judikatúru v tejto oblasti, nehospodárnosť konania a jeho zbytočným predlžovaním.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 72 ods. 2, § 106 ods. 5, ods. 6, ods. 7 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, § 451 ods. 1 ods. 2, § 456, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka dôvodiac tým, že vykonaným dokazovaním mal preukázať, že žalovaná na základe rozhodnutia Domova dôchodcov Rača, Pri vinohradoch č. 267, zo dňa 14.9.2001, č. DD-2737/2001, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.9.2001, bola prijatá do Domova dôchodcov Rača, Bratislava, Pri Vinohradoch č. 267 do jeho penzionovanej časti, kde užíva byt č. XXX s celoročnou starostlivosťou, počnúc dňom 14.9.2001 na dobu neurčitú. Podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.1.2009, prijímatelia sociálnej služby sú povinní platiť úhradu za sociálnu službu určenú poskytovateľom sociálnej služby podľa § 72 ods. 1 tohto zákona. Verejný poskytovateľ sociálnej služby určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74, v súlade s všeobecne záväzným nariadením obce alebo vyššieho územného celku, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 72 ods. 2 citovaného zákona. Žalobca ako poskytovateľ sociálnej služby bol povinný uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby podľa zákona účinného odo dňa 1.1.2009 po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu v zmysle § 106 ods. 7 uvedeného zákona. Poskytovateľ sociálnej služby si svoju zákonnú povinnosť splnil a predložil žalovanej návrh Zmluvy č. 36/2010/P o poskytovaní sociálnej služby a návrhy Dodatkov č. 1/2011/P, č. 2/2011/P k tejto zmluve, ktoré žalovaná neuzavrela. Poskytovateľ sociálnej služby bol však naďalej povinný žalovanej poskytovať sociálnu službu podľa zákona č. 448/2008 Z. z. účinného odo dňa 1.1.2009 (§ 106 ods. 6 prechodných a záverečných ustanovení tohto zákona). Právnym dôvodom žalovanej na poberaní sociálnej služby od žalobcu bolo pôvodné rozhodnutie Domova dôchodcov Rača č. DD-2737/2001, zo dňa 14.9.2001, o umiestnení žalovanej v Domove dôchodcov Rača-penzión pre dôchodcov. S poukazom na prechodné ustanovenia citovaného zákona dospel k záveru, že žalovanej zanikol právny titul na poberanie predmetnej sociálnej služby dňom právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti č. MAGS OSV 53969/2010-326109/1425, zo dňa 18.11.2010, t.j. dňa 31.12.2010 napriek tomu, že žalovaná prejavila vôľu zotrvať v zariadení žalobcu a naďalej prijímať sociálnu službu v rozsahu ako ju poberá na základe predchádzajúceho rozhodnutia, ale jej ďalší pobyt je už bez právneho dôvodu, keďže neuzavrela zmluvu so žalobcom o poskytovaní sociálnej služby, ktorá je podľa zákona č. 448/2008 Z.z. už jediným právnym titulom na poskytovanie sociálnej služby. Žalovaná sa neriadila podľa platných predpisov, smerníc, všeobecne záväzných nariadení, z dôvodu ktorého

žalobe vyhovel v jej modifikácii. Dodal, že žalovaná si nemôže určovať sama výšku mesačných platieb za jednotlivé mesiace, preto sa nestotožnil s jej tvrdením ohľadom samotnej výšky platieb. Žalovaná bola v konaní riadne vypočutá, sústavne sa nedostavovala na ďalšie pojednávania, predkladala len lekárske potvrdenia od všeobecného lekára, absentovala správa od odborného lekára, preto mal za to, že svojvoľne robila prietiahy počas celého konania.

3.2. Žalovanej uložil aj sankciu v dôsledku nespĺnenia povinnosti riadne a včas v podobe úrokov z omeškania, keďže sa dostala do omeškania.

3.3. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. a úspešnému žalobcovi voči neúspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania, o ktorej výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

4. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, h/ C.s.p. (neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p. uviedla, že záväzkové vzťahy medzi poskytovateľom a prijímateľom sociálnej služby sú regulované Občianskym zákonníkom iba subsidiárne. Určovanie úhrad za činnosti tvoriace celý obsah sociálnej služby, t.j. sumu úhrady a všetky podmienky jej určenia, platenia a vyúčtovania prostredníctvom verejného poskytovateľa zriadeného územnou samosprávou kogentne stanovuje zákon a podzákonný predpis vydaný vecne a miestne príslušnou územnou samosprávou. Žalobca je rozpočtovou organizáciou zriadenou územnou samosprávou, priamo napojený na jej rozpočet. Zriaďovacou listinou č. 012/2009 má zverené do správy všetky majetkové aktíva zriaďovateľa (Bratislavský samosprávny kraj) slúžiace na poskytovanie dvoch druhov sociálnej služby v pobytovej forme v štyroch samostatných zariadeniach sociálnej služby, prípadne prijaté dary tretích osôb s účelovým určením. Žalobca tak nie je vlastníkom, ani správcom príjmov z úhrad za poskytnutie sociálnej služby od ich (ne)zaplatenia, tým je výhradne jeho zriaďovateľ, namietla aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu na súdne vymáhanie žalovanej sumy. Skutočnosť, že žalobca je povinný uzavrieť záväzkový vzťah s ňou a vedie operatívnu evidenciu predpísaných úhrad a skutočne splatených úhrad za ním poskytnuté sociálne služby, nie je dôkazom o vecnej aktívnej legitimácii verejného poskytovateľa, ani v prípade ak by bola medzi nimi uzavretá zmluva o poskytovaní sociálnej služby; povinnosť uzavrieť zmluvu má iba poskytovateľ sociálnej služby. Príjem z úhrad prijímateľov za sociálne služby nie je zriaďovateľom žalobcu určený na zabezpečovanie poskytovania sociálnej služby, je príjmom rozpočtu zriaďovateľa. Judikatúra dotýkajúca sa oprávnení správcu majetku štátu-samosprávy, t.j. oprávneného nakladať s majetkom sa nedotýka príjmu z úhrad za poskytovanie sociálnej služby na podklade § 71 ods. 1 písm. b/, v spojení s ods. 2 zákona o sociálnych službách. Dôkazom je napríklad aj skutočnosť, že žalobca nie je oprávnený odpustiť jej dlh bez súhlasu orgánu zriaďovateľa, odpustenie je platné iba ak kompetentný orgán (zastupiteľstvo) menovite rozhodne o konkrétnej výške dlhu a dlžníkovi uznesením. Ďalej žalovaná namietala procesný postup prvoinštančného súdu, ktorý ukončil dokazovanie a rozhodol na pojednávaní bez jej prítomnosti a riadneho odôvodnenia takého procesného postupu v bode 35. odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré je nepreskúmateľné, čím porušil ustanovenie § 183 ods. 1, v spojení s ods. 4 C.s.p., keďže svojvoľne vyhodnotil dôvody jej žiadosti o odročenie pojednávania. Ospravedlnenie ošetrojúcim lekárom bolo uplatnené v súlade s procesnými právami účastníka súdneho konania, pretože jej ošetrojúca lekárka vydala súdu potvrdenie o nespôsobilosti k účasti na súdnom pojednávaní na základe odborných lekárskeho správ. Súd nie je oprávnený oboznamovať sa s medicínskymi podrobnosťami jej zdravotného stavu odhliadnuc od skutočnosti, že právnické vzdelanie nie je vybavené medicínskymi znalosťami, k tomu je oprávnený práve ošetrojúci lekár. Počas konania pre zdravotné dôvody žiadala o odročenie niekoľkých pojednávaní, na pojednávanie konané dňa 30.4.2018 s vynesením rozsudku bez jej prítomnosti alebo jej zástupcu neboli splnené zákonné podmienky. Má 94 rokov (v čase pojednávania s vynesením rozsudku), jej zdravotný stav v čase ostatne vytýčených pojednávaní jej neumožňoval aktívne získavať nového zástupcu na konanie pred súdom. Po ukončení hospitalizácie v nemocnici dňa 6.2.2018 bola počas februára až mája pod liečebným dohľadom; má za to, že nebola splnená ani podmienka § 183 ods. 2 veta druhá C.s.p. Ďalej v odvolaní uviedla, že súd prvej inštancie porušil povinnosť vnútroštátneho orgánu členského štátu Európskej únie aplikujúceho právo na základe čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii rešpektovať aj nepriamy účinok práva Európskej únie tak, aby zabezpečili

účinnú súdnu ochranu práv, ktoré sú účastníkom priznávané podľa únievého právneho poriadku (v tomto prípade ochranu práv spotrebiteľa). Ak by sa odvolací súd nestotožnil s uvedeným odôvodnením má za to, že sa jedná o konflikt komunitárneho práva s vnútroštátnou právnou normou. V súlade s ratifikovanou medzištátnou zmluvou je povinnosťou orgánu aplikujúceho právo vykladať vnútroštátne právo v súlade s právom komunitárnym (tzv. eurokonformný výklad). Pokiaľ súd usúdi, že právna norma členského štátu nepripúšťa eurokonformný výklad, je jeho povinnosťou ako orgánu aplikujúceho právo nepoužiť túto vnútroštátnu normu, pokiaľ odporuje komunitárnemu právu, resp. je povinný položiť prejudiciálnu otázku Európskemu súdному dvoru. Dodala, že nesúhlasí s právnym (ne)posúdením súladu zmluvy s kogentnými ustanoveniami zákona o sociálnych službách a zmluvného typu podľa Občianskeho zákonníka. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby je zmluvou uzatváranou pri obmedzení zmluvnej voľnosti strán zákona o sociálnych službách, ktorý určuje spôsob, formu, obsah a esenciálne zmluvné podmienky, ktoré z podmienok sú stanovené ako kogentné a pri ktorých je možné podmienku stanoviť aj odchyľne od znenia podľa zákona dohodou strán. Nestotožnila sa so zúženým výkladom práva uvedeným v bode 13. odôvodnenia napadnutého rozsudku, nakoľko nemá oporu v zákone o sociálnych službách, ani subsidiárne pôsobiacom Občianskym zákonníkom. Ministerstvo nie oprávnené vykladať inštitúty občianskeho práva, usmernenie zo dňa 3.5.2011 je nepreskúmateľné! Má za to, že eurokonformný výklad § 52 ods. 3 subsidiárne pôsobiaceho Občianskeho zákonníka sa vzťahuje aj na organizácie zriadené územnou samosprávou pre poskytovanie sociálnych služieb na základe občianskoprávneho kontraktu regulovaného špeciálnym zákonom, t.j. aj verejných poskytovateľov sociálnych služieb. Takýto výklad Občianskeho zákonníka je v súlade s definíciou v čl. 2 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Odkázala v tejto súvislosti i na rozhodnutie vo veci Khatun and others v. Newham LBC uvádzaný odbornou literatúrou ako relevantný príklad posúdenia účinku únievého práva na vnútroštátny právny režim aplikovaný vnútroštátnym súdom. V odpore pomenovala ustanovenia neprijateho návrhu zmluvy o poskytovaní sociálnej služby predloženej verejným poskytovateľom-dodávateľom v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja-žalobcom, ktoré majú charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky. Namietla, že pokračovaním v pojednávaní bez jej prítomnosti alebo splnomocneného zástupcu pred vydaním uznesenia o jeho ukončení, prvoinštančný súd porušil § 204 C.s.p., keďže v jej písomných návrhoch sú obsiahnuté podrobné argumenty jej procesnej obrany, ktorými boli spochybnené dôkazy žalobcu i odôvodnenie titulu žaloby. Považuje bod 22. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia za nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie bez relevantného dôvodu nevykonal zásadné dôkazy ňou navrhnuté. Návrhy zmlúv identifikované v bode 9. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia prvoinštančný súd nezahrnul do dôkazov, aj keď obsahujú neprijateľné podmienky. Uplatňovanie § 73 ods. 2 zákona o sociálnych službách v znení účinnom od 30.12.2010 do 31.12.2013 a do 31.12.2014 pri určovaní sumy úhrady poskytovateľom je v rozpore s dobrými mravmi, činnosti podľa § 35 ods. 2., ods. 3 nezabezpečuje žalobca, platí ich ona mimo žalobcom určenej úhrady. Výška žalobcom predložených ekonomických oprávnených nákladov nie je kvantifikovaná len pre činnosti podľa § 16, § 17 a § 18 v súlade s limitáciou podľa § 72 ods. 5 zákona o sociálnych službách a ďalších príslušných predpisov upravujúcich rozpočtové hospodárenie verejnej správy, výkaz za rok 2014 nepredložil a ani inak nezverejnil. Interná smernica vydaná štatutárom žalobcu s názvom „Postupy pri triedení účtovných položiek finančnej hodnoty nákladov organizácie v zmysle pokynu BSK v účtovných dokladoch“, č. 44 z júla 2011, účinná od 1.7.2011 a aktualizovaná s účinnosťou od 27.6.2013 je dôkazom o tom, že ekonomické oprávnené náklady podľa administratívneho rozhodnutia štatutárneho orgánu zisťuje na základe ukazovateľa priemerného výdavku na kapacitnú jednotku podľa sumárnej kapacity všetkých zariadení priemernou hodnotou zisťovanou matematickým podielom zo sumy uhradených výdavkových faktúr a podielov jednotlivých zariadení na celkovej kapacite všetkých zariadení, v členení po skupinách podľa triedenia položiek v súlade s rozpočtovou klasifikáciou verejnej správy. Pre prerozdelenie sumy finančných nákladov žalobcu na všetky zariadenia sociálnej služby medzi jeho jednotlivé zariadenia použije „pevný“ percentuálny prepočet (príloha č. 1 smernice). Má ďalej za to, že súd prvej inštancie si zamieňa pojem „suma úhrady za sociálnu službu“ v kategorizácii podľa § 15 a rozsahu ustanovení § 35 ods. 2 písm. a/ a ods. 3 za pojem „úhrada za ubytovanie“, za jednu z obslužných činností uvedenú v § 35 ods. 2 písm. a/ bod 4 tak, že úhradu za obslužnú činnosť „Ubytovanie“ určenú na základe § 30 Všeobecného záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja č. 32/2009 zamieňa za sumu úhrady za poskytnutie sociálnej služby podľa § 35 v rozsahu činností najmenej podľa ods. 2 písm. a/, ods. 3 citovaného zákona. Ekonomicky oprávnené náklady vyčíslené podľa § 72 ods. 5 naproti tomu obsahujú výdavky na činnosti v rozsahu ustanovení § 35 ods. 2, ods. 3 v objeme výdavkov skutočne vynaložených pri poskytovaní sociálnej služby všetkým prijímateľom u žalobcu. Súd prvej inštancie v dokazovaní o

výške úhrady za obslužnú činnosť určenej žalobcom nezohľadnil strop mesačnej úhrady za ubytovanie vo výške 170,- € mesačne, ktorý zaviedlo Všeobecné záväzné nariadenie č. 43/2011 s účinnosťou od 6.8.2011 doplnením textu v ods. 3 v § 30 Všeobecne záväzného nariadenia č. 32/2009 v znení č. 39/2010 a bez ďalšieho prijal dôkaz o výške sumy úhrady predložený viacerými návrhmi zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Prvoinštančný súd nesprávne uznal výšku úhrady z osobnej karty bez dokazovania o súlade postupu určenia úhrad za činnosti s príslušným podzákoným predpisom a dodržania regulácie výšky sumy úhrady sa sociálnu službu s ustanoveniami § 72 ods. 2, v spojení s § 72 ods. 5 a § 73 ods. 2 zákona o sociálnych službách. Taktiež ignoroval rozdielny vecný rozsahu sociálnej služby § 35 pre osobitné skupiny prijímateľov identifikované v ods. 1 písm. a/, b/ umiestnených v zariadeniach na dvoch oddelených miestach. Nesprávne aplikoval ustanovenia § 73 zákona o sociálnych službách pri určovaní výšky úhrady, ktorú je povinná zaplatiť s ohľadom na výšku svojho príjmu, teda prekročenie hranice príjmu pre vyčíslenie tzv. nesplatennej časti úhrady s ohľadom na skutočnosť, že poskytované neboli všetky obligatórne činnosti v rámci štruktúry sociálnej služby § 35 ods. 2 uvedeného zákona a deklarované v čl. IV. zmluvy. Súd prvej inštancie nezistil a v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol výsledok dokazovania o výške nesplatennej časti úhrady, t.j. zistenia limitu maximálnej výšky sumy úhrady za sociálnu službu, ktorá je pohľadávkou voči prijímateľovi sociálnej služby v súlade s ustanoveniami § 73 ods. 10 a nasl. zákona o sociálnych službách. Žalobca určuje úhradu za ubytovanie v rozpore s postupom určeným pre neho záväzným predpisom. Strop úhrady 170,- € mesačne za ubytovanie zaviedlo Všeobecné záväzné nariadenie č. 43/2011 doplnením textu v odseku 3. Všeobecného záväzného nariadenia č. 39/2010. Považuje výsledok výpočtu dlžnej sumy v rozsahu úhrady za ubytovanie v rozpore so Všeobecným záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja, na ktoré sa žalobca odvoláva. Podľa nej prvoinštančný súd vec aj nesprávne právne posúdil. Právna úprava bezdôvodného obohatenia je subsidiárna vo vzťahu k iným inštitútom právneho poriadku. V odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje dôkaz o tom, že získala bezdôvodné obohatenie, a to protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia; majetková ujma, ktorá postihuje žalobcu a príčinná súvislosť medzi jej protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia a majetkovou ujmom žalobcu. Žalobca koná protiprávne, keď uplatňuje svoje nároky titulom bezdôvodného obohatenia, nakoľko tým obchádza zákon o sociálnych službách s odkazom na zákonnú povinnosť poskytovateľa podľa § 106 ods. 6, ods. 7 tohto zákona, ktorej sa nemôže zbaviť predložením návrhu zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Z hľadiska charakteru zákona o sociálnych službách, ktorý upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb je zrejmé, že právne vzťahy vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a z nej vyplývajúcich záväzkov sa riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka iba subsidiárne, nakoľko ide o špecifický právny vzťah. Cieľom zákona o sociálnych službách je poskytnúť ochranu osobitnej kategórii osôb, ktorým vznikol nárok na poskytovanie sociálnej služby po preskúmaní individuálnych podmienok. Vzhľadom na to, že každý prípad sa posudzuje osobitne, je nemožné, aby prijímateľovi sociálnych služieb vzniklo bezdôvodné obohatenie založené na porovnaní s bežnou úhradou. Dodala, že zabezpečiť existenciu právneho titulu na poskytovanie sociálnej služby fyzickej osobe, ktorej bola poskytovaná pomoc na základe rozhodnutia podľa zákona účinného do 31.12.2008 má zákonnú povinnosť ten poskytovateľ, ktorý ju poskytoval do 31.12.2008, ak fyzická osoba prejaví záujem zotvať pri poskytovaní sociálnej služby u tohto poskytovateľa. Okrem toho je potrebné si uvedomiť, že zákon o sociálnych službách je verejnoprávnym predpisom, ktorého ustanovenia sú kogentné, ak zákon výslovne neumožňuje sa odchýliť od ich znenia. Žalobcovi neprislúchajú žiadne nároky ex lege. Sociálne služby, ktoré sa fyzickej osobe poskytovali ku dňu 31.12.2008, sa po tomto dni poskytujú podľa zákona účinného do 31.12.2008 až do okamihu, kedy sú kumulatívne naplnené dve podmienky: do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu a do uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa zákona účinného od 1.1.2009. Uplatnenie § 74 ods. 10 je založené na súlade návrhu predloženého poskytovateľom so zákonom o sociálnych službách, o tejto podmienke nie je oprávnený rozhodnúť poskytovateľ ako predkladateľ oferty zmluvy o poskytovaní sociálnej služby; o splnení tejto podmienky môže rozhodnúť iba súd. Okrem toho ustanovenie § 74 ods. 10 nezbavuje poskytovateľa zákonnej povinnosti uzavrieť zmluvu a „zánik právneho titulu“ na prijímanie sociálnej služby ňou nie je opretá o žiadne z ustanovení zákona o sociálnych službách. Odvolaciemu súdu preto navrhla napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že považuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny. Nesúhlasí s tvrdením žalovanej uvedeným v odvolaní, že v predmetnom prípade nemôže ísť o bezdôvodné obohatenie, keďže ona má právny titul na prijímanie

sociálnej služby, a to rozhodnutie č. DD-2737/2001 zo dňa 14.9.2001 a v tomto kontexte s odvolacou námietkou o nesprávnom právnom posúdení prechodných ustanovení príslušných zákonov. Poukázal na to, že prijatím zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1.1.2009, došlo k zrušeniu zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci. Podľa ustanovenia § 74 zákona o sociálnych službách jediným právnym titulom na prijímanie sociálnej služby je zmluva o poskytovaní sociálnych služieb. Prechod prijímateľov sociálnych služieb na základe rozhodnutia podľa zákona o sociálnej pomoci na zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb upravujú prechodné ustanovenia (§ 106 ods. 5, ods. 7). Z ustanovenia § 106 ods. 7 zákona o sociálnych službách vyplýva, že sociálne služby sa prijímateľovi v prechodnom období poskytujú podľa zákona účinného do 31.12.2008 len do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu a uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb. V druhej vete predmetného ustanovenia ukladá zákon o sociálnych službách povinnosť poskytovateľovi sociálnych služieb uzavrieť zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb s vyššie uvedenou osobou. Prijímateľ sociálnej služby, t.j. žalovaná nemá povinnosť, ale právo zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb podpísať. Prejavuje sa tu princíp zmluvnej voľnosti prijímateľa sociálnej služby a právo voľby-slobodného výberu medzi poskytovateľmi sociálnych služieb. Ak však vyššie uvedený prijímateľ sociálnej služby neuzavrie s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb podľa ustanovenia § 106 ods. 7 zákona o sociálnych službách, hoci mu tá bola poskytovateľom predložená, odmieta sociálnu službu ako celok a stráca nárok na jej poskytovanie. Ide o ustálený výklad predmetného ustanovenia v súlade s usmernením poskytnutým Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny zo dňa 3.5.2011, ktoré nie je záväzným prameňom výkladu zákona o sociálnych službách, pretože tento poskytuje iba súd, ktorý však má právo vychádzať aj z nezáväzných zdrojov výkladu s odkazom na racionalitu ich argumentácie, ak sa s nimi stotožňuje. Preukázal, že v prípade žalovanej bolo vydané rozhodnutie Hlavého mesta Slovenskej republiky Bratislava č. MAGS OSV 53969/2010-326109/1425, zo dňa 18.11.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2010 i to, že žalovanej predložil návrhy zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb s dodatkami. Skutočnosť, že predmetné návrhy zmlúv boli zo strany žalovanej odmietnuté je nesporná. Žalovaná potom stratila právny titul na prijímanie sociálnej služby a v súčasnosti ju prijíma neoprávnené. Tieto závery súdu prvej inštancie sú v súlade s ustálenou judikatúrou prvoinštančného i odvolacieho súdu, na ktorú odkazoval. Ako vyplýva zo zriaďovateľskej listiny založenej v súdnom spise, on je rozpočtovou organizáciou Bratislavského samosprávneho kraja a vo vzťahu k tomuto kraju má postavenie správcu majetku (§ 6 ods. 2, ods. 3 zákona č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.2.2003, sp.zn. 2 Cdo 94/2002). Na podporu svojich tvrdení ešte poukázal na 53. odsek rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 26.10.2017, č.k. 9 Co 460/2015-392 a rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 28.2.2018, č.k. 4 Co 566/2015-476. K limitom úhrady za sociálnu službu žalobca konštatoval, že žalovaná v odvolaní namieta, že on i súd prvej inštancie pri výpočte výšky bezdôvodného obohatenia nerešpektovali limity úhrady na sociálnu službu a že prvoinštančný súd nevykonal osobitné dokazovanie vo vzťahu k dodržaniu predmetných limitov. Nespochybnuje skutočnosť, že úhrada za sociálnu službu je limitovaná subjektívnym limitom úhrady (§ 73 ods. 2 zákona o sociálnych službách), objektívnym limitom úhrady (§ 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách) a limitom podľa cenového predpisu-všeobecne záväzné nariadenie Bratislavského samosprávneho kraja. Je toho názoru, že všetky tieto limity pri výpočte výšky bezdôvodného obohatenia dodržal, čo vyplýva aj z vykonaného dokazovania. K subjektívnemu limitu úhrady za sociálnu službu poukázal na ustanovenie § 73 ods. 2 zákona o sociálnych službách a jeho novelu od 1.1.2014 a tabuľky, z ktorých vyplýva dodržanie predmetného limitu v žalovanom období prijímania sociálnej služby žalovanou. Ďalej uviedol, že údaje uvedené v osobných kartách sú nesporné, keďže žalovaná neuvádzala, že by platila viac alebo jej príjem bol iný oproti údajom uvedeným v osobných kartách, keď údaje o výške životného minima sú v súlade s ustanovením § 5 ods. 7 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovované opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a uverejňované v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, preto sa osobitne nedokazujú (§ 186 ods. 1 C.s.p.). Z tabuliek nachádzajúcich sa v jeho vyjadrení vyplýva, že ani v jednom mesiaci v rámci žalovaného obdobia požadovaná platba/úhrada za sociálnu službu neprekročila subjektívny limit úhrady podľa ustanovenia § 73 ods. 2 zákona o sociálnych službách v znení účinnom vždy v danom kalendárnom mesiaci poskytovania sociálnej služby. Na overenie dodržania subjektívneho limitu úhrad za sociálne služby bolo vykonané dostatočné dokazovanie. K objektívnemu limitu úhrad za sociálnu službu podľa ustanovenia § 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách žalobca uviedol, že nemá príjem podľa ustanovenia § 72 ods. 2 písm. b/ zákona o

sociálnych službách, takže objektívnym limitom úhrady za sociálnu službu sú v jeho prípade ekonomicky oprávnené náklady po prepočítaní v súlade s ustanovením § 72 ods. 2 písm. a/ zákona o sociálnych službách. Vyžadovaná úhrada nemôže v jeho prípade prekročiť ekonomicky oprávnené náklady na prijímateľa sociálnej služby za mesiac. Poskytuje dva druhy sociálnej služby (domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov), na ktoré vedie ekonomicky oprávnené náklady. Žalovaná neoprávnené prijímala sociálnu službu v zariadení pre seniorov. Predložil aj porovnania ekonomicky oprávnených nákladov od iných verejných poskytovateľov sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti rôznych vyšších územných celkov, pričom jeho ekonomicky oprávnené náklady sú vo výške priemeru týchto nákladov u iných obdobných verejných poskytovateľov a v žiadnom mesiaci neprekročil pri vyčíslení požadovanej úhrady za sociálnu službu vykázané ekonomicky oprávnené náklady. Objektívny limit úhrady za sociálnu službu bol dodržaný ako vyplýva aj z vykonaného dokazovania. Zdôraznil, že žalovaná neprodukovala počas konania žiadne dôkazy, ktoré by boli schopné spochybniť správnosť jeho výpočtu ekonomicky oprávnených nákladov alebo správnosť ním uvádzaných údajov. Nebolo preto potrebné v danej veci vykonávať ďalšie dokazovanie, teda ani znalecké dokazovanie s odkazom na rozsudky odvolacieho súdu zo dňa 26.10.2017, č.k. 9 Co 460/2015-392 a zo dňa 28.2.2018, č.k. 4 Co 566/2015-476. K ďalšej odvolacej námietke žalovanej, že súd prvej inštancie nezohľadnil skutočnosť, že v jej prípade neaplikoval limit podľa ustanovenia § 30 ods. 3 Všeobecne záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja č. 35/2010, č. 39/2010, č. 43/2011 a č. 6/2014, poukázal na citované ustanovenie všeobecne záväzného nariadenia a na to, že žalovaná v rámci ubytovania, ktoré jej poskytuje, platí úhradu za tri zložky ubytovania: užíva obytnú miestnosť s príslušenstvom; užíva spoločné priestory žalobcu a prijíma vecné plnenia spojené s ubytovaním, pričom to čo jednotlivé pojmy predstavujú, upravuje uvedené všeobecné záväzné nariadenie v ustanovení § 18 ods. 2 písm. e/, f/. Taktiež je upravené zvýšenie úhrady, ak obytnú miestnosť užíva jeden občan (§ 30 ods. 6 písm. a/), potom ak na jedného občana pripadá viac ako 16 m² (§ 30 ods. 6 písm. d/) i zníženie úhrady, ak je obytná miestnosť vybavená elektromerom (§ 30 ods. 7). Limit 170,- € sa preto nevzťahuje na celú úhradu za ubytovanie ako sociálnu službu, ako to tvrdí žalovaná, ale len na jednu jej zložku. Limit podľa ustanovenia § 30 ods. 3 Všeobecného záväzného nariadenia zavedený č. 43/2011, bol v prípade žalovanej náležite uplatnený a zohľadnený. Výpočet žalovanej sumy je náležite preskúmateľný, keďže je priamou aplikáciou príslušných ustanovení cenového predpisu všeobecného záväzného nariadenia v znení účinnom vždy v čase vyčísľovania. Rovnako je zřejmý aj spôsob výpočtu z návrhov zmlúv o poskytovaní sociálnych služieb, ktoré boli žalovanej predložené spolu s dodatkami. Žalovaná užíva bytovú jednotku č. 342 s podlahovou plochou obytnej miestnosti 21,57m² a podlahovou plochou príslušenstva 17,40m² (užíva sama), pričom táto obytná jednotka je vybavená meracím zariadením na meranie odberu elektrickej energie. Nesúhlasil s argumentáciou žalovanej uvedenou v odvolaní, že zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb majú spotrebiteľský charakter, pretože (ne)spotrebiteľský charakter zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb nemá žiadny súvis s predmetným súdnym konaním, ktorého predmetom je vydanie bezdôvodného obohatenia. Je nesporným faktom, že žalovaná nepodpísala so žalobcom predloženú zmluvu o sociálnych službách, ani jej dodatky, preto nemá žiadny právny titul na prijímanie sociálnych služieb. Je tiež faktom, že žalovaná platí menej ako je obvyklé a ako určuje cenový predpis, preto sa domáha vydania nezaplateného rozdielu medzi úhradou určenou cenovým predpisom a úhradou, ktorú platí žalovaná titulom bezdôvodného obohatenia. Dodal, že zmluva o sociálnych službách nemá a ani nemôže mať spotrebiteľský charakter, keď poskytuje sociálne služby ako rozpočtová organizácia Bratislavského samosprávneho kraja, teda ako verejný poskytovateľ, ktorý bol zriadený za účelom plnenia úlohy uvedeného kraja-poskytovania sociálnych služieb, za čiastočnú úhradu nákladov. Zákon o sociálnych službách neumožňuje verejnému poskytovateľovi poskytovať sociálnu službu za účelom zisku, podnikat' v oblasti sociálnych služieb. Z uvedených dôvodov nie je, ani nemôže byť dodávateľom podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a zmluva nie je spotrebiteľskou zmluvou. Neobstojí argumentácia žalovanej rozsudkom Khatun and Others v. Newham LBC, nakoľko sa jedná o zahraničný rozsudok (rozsudok všeobecného súdu Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska), ktorý nie je bez ďalšieho záväzný (kasačne ani precedenčne) na území Slovenskej republiky. Predmetný súd aplikoval svoje vnútroštátne právo na svoje vnútroštátne právne pomery, ktoré sú odlišné od právnych pomerov Slovenskej republiky. Nemožno bez ďalšieho vyvodit', že by mal postavenie dodávateľa a v tejto súvislosti odkázal na závery už uvádzaných rozsudkov odvolacieho súdu zo dňa 26.10.2017, č.k. 9 Co 460/2015-392 a zo dňa 28.2.2018, č.k. 4 Co 566/2015-476. Rovnako nie je odvolávanie sa žalovanej na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL. ÚS 13/2009 opodstatnené, pretože ústavný súd v predmetnej veci riešil diskrimináciu neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v zákone o sociálnych službách a nevyjadril sa k chápaniu verejných či neverejných poskytovateľov sociálnych služieb ako dodávateľov,

ani k aplikácii smernice č. 93/13/EHS. Nestotožnil sa ani s názorom žalovanej v odvolaní, že súd prvej inštancie porušil jej právo na spravodlivý proces, keď rozhodol na pojednávaní konanom dňa 30.4.2018 bez jej prítomnosti s odkazom na ustanovenie § 183 ods. 1, ods. 2 C.s.p. Pojednávania nariadené na deň 6.4.2016 a 12.3.2018 boli odročené z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu žalovanej, ktorá z rovnakého dôvodu žiadala o odročenie pojednávania nariadeného na deň 30.4.2018, ale z ustanovenia § 183 ods. 2 C.s.p. vyplýva, že nepriaznivý zdravotný stav by mal byť v zásade dôvodom na odročenie len jedného pojednávania. Ak nepriaznivý zdravotný stav pretrváva, strana sporu by si na ďalšie pojednávanie mala zvoliť zástupcu, obzvlášť vtedy, ak má žalovaná 94 rokov a nemožno predpokladať zásadné zlepšenie jej zdravotného stavu. S ohľadom na uvedené považuje postup prvoinštančného súdu, ktorý pokračoval v pojednávaní bez prítomnosti žalovanej, za súladný so zákonom. Odvolaciemu súdu preto navrhol napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť.

6. Žalovaná k vyjadreniu žalobcu k jej odvolaniu uviedla, že namieta zavádzajúci výklad žalobcu o obsahu právnej povinnosti podľa osobitného zákona, pretože je v aplikácii právnych noriem na kauzu striktné, účelovo pozitivisticky a v iných sa uchýľuje nielen k voľnému výkladu, ale až k účelovo primitívnym klamstvám. V ustanovení § 106 ods. 7 zákona o sociálnych službách je obsiahnutá zákonná povinnosť poskytovateľa uzavrieť zmluvný vzťah s prijímateľom sociálnej služby. V tejto kauze sa nejedná o záujemcu o uzavretie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby s nárokom podľa rozhodnutia príslušnej územnej samosprávy. Jedná sa o zákonom kogentne stanovenú ochranu už nadobudnutých práv prijímateľa podľa predchádzajúceho zákona. Je na pováženie, ak advokát redukuje zákonnú povinnosť poskytovateľa, vydáva predloženie oferty svojim mandantom za splnenie zákonnej povinnosti a odmietnutie uzavrieť kontrakt pre výhrady voči jeho obsahu za zmluvnú voľnosť prijímateľa sociálnej služby. Všetky rozhodnutia súdov sú založené na generálnom výklade usmernenia Ministerstva zo dňa 3.5.2011, a to predpoklade perfektnosti návrhu zmluvy predkladanej poskytovateľom prijímateľovi sociálnej služby, ale právne výkladom v rozpore s ustanoveniami chrániacimi už nadobudnuté práva prijímateľa. V prípade, ak by prijímateľ sociálnej služby nevedel uviesť žiaden dôvod, pre ktorý zmluvu odmieta uzavrieť (ale naďalej ju prijíma a platí úhradu čo aj len v sume nižšej než poskytovateľ predpisuje), nemôže poskytovateľ, ani zriaďovateľ, zakladateľ poskytovateľa a ani ministerstvo autoritatívne rozhodnúť o strate práva na prijímanie sociálnej služby u poskytovateľa, ktorého návrh neprijal. Ochrana prijímateľa v ustanovení § 106 ods.7 zákona o sociálnych službách nie je odkazom na zmluvnú voľnosť prijímateľa, tá je generálne zabezpečená Občianskym zákonníkom, naopak táto osobitná úprava je bezprecedentným zásahom do rovnosti účastníkov občianskych právnych vzťahov osobitným zákonom v neprospech poskytovateľa, osobitná ochrana „slabšej“ strany podľa transpozície smernice do Občianskeho zákonníka tým nie je dotknutá. Iba súd rozhodne o súlade obsahu s kogentnými ustanoveniami zákona o sociálnych službách (vrátane súladu výšky sumy úhrady určenej jednostranne poskytovateľom vypočítanú podľa príslušného podzákonného predpisu). Bez toho, aby sám zákon o sociálnych službách či subsidiárne účinné ustanovenia generálnych zákonov obsahovali konkrétnu identifikáciu právnej ochrany je zrejmé, že nositeľ zákonnej povinnosti, navrhovateľ, pokiaľ druhý účastník odmieta prijať právny záväzok podmieňujúci plnenie navrhovateľa, je povinný podať na súd žalobný petít, ktorým súd rozhodne či medzi stranami právny vzťah je alebo nie je, alebo postupovať špecifickou žalobou na plnenie „o nahradení prejavu vôle“. V oboch prípadoch sa súd bude zaoberať súladom návrhu s kogentnou úpravou zákona o sociálnych službách a aj subsidiárnou ochranou civilným právom. Žiaden iný štátny orgán nie je oprávnený a už vôbec nie ministerstvo, právne nezáväzným výkladom dotýkajúcim sa uzatvárania civilných kontraktov o takomto rozhodnúť. Samotné usmernenie ministerstva zo dňa 3.5.2011 sa nezaoberá výkladom splnenia zákonnej povinnosti poskytovateľa ustanovenej v § 106 ods. 7, v spojení s ďalšou zákonnou povinnosťou poskytovateľa poskytovať službu na základe zmluvy uzavretej v súlade s § 74 zákona o sociálnych službách a ani súladom návrhu zmluvného vzťahu vyžadovaného týmto zákonom s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi pôsobiacimi priamo alebo subsidiárne. V usmernení nie je uvedené, že návrh poskytovateľa je vždy neomylný, bez väd a prijímateľ je povinný ho prijať bezvýhradne. Záver žalobcu o splnení povinnosti uzavrieť zmluvu je tak svojvoľný. Vadou všetkých ostatných súdnych rozhodnutí v konaniach tohto žalobcu a iných žalovaných, na ktoré sa žalobca odvoláva, je prijatie tvrdení žalobcu súdom. Namietla účelový odkaz na odôvodnenia rozhodnutí s podmieňujúcimi výrokmí. Zotrvála na argumentácii uvedenej v odvolaní týkajúcej sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a nestotožnila sa s tvrdeniami odvolacieho súdu uvedenými v rozsudku zo dňa 26.10.2017, sp.zn. 9 Co 460/2015. Taktiež nesúhlasila ani s účelovým výkladom § 73 ods. 2 zákona o sociálnych službách a

jeho aplikáciou žalobcom s tým, že v tabuľke uvedenej na strane 4 vyjadrenia je v stĺpci „požadovaná platba“ uvádzaná iba výška úhrady za ubytovanie namiesto výšky sumy úhrady za sociálnu službu podľa § 35 zákona o sociálnych službách v pobytovej celoročnej forme určená poskytovateľom v súlade s Všeobecne záväzným nariadením č. 35/2010 zo dňa 23.7.2010, v znení č. 39/2010 zo dňa 15.12.2010, v znení č. 43/2011 zo dňa 24.6.2011 a v znení č. 6/2014 zo dňa 20.6.2014. Okrem ubytovania sa v rámci dotknutej sociálnej služby poskytuje aj odborná činnosť a ďalšie obslužné činnosti vymenované v § 35 ods. 2 v písm. a/ bod 5., 6., 7., ktoré sú nevyhnutné pre zachovanie zdravia a života ako takého. V rámci ubytovania nie je poskytovaná pomoc v odkázanosti, plnenie spojené s ubytovaním, potreba elektrickej energie v ubytovacom priestore, stravovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, ani osobné vybavenie, ktoré všetky tieto odborné, obslužné a iné činnosti patriace do obsahu sociálnej služby „Zariadenie pre seniorov“ si musí obstarávať osobitne a výdavky platí nad rámec výdavku „požadovaná platba“, nie náhodne vybraný výraz, nakoľko nezodpovedá pojmu „suma úhrady za sociálnu službu“. Je potom nepodstatné, či za tieto činnosti poskytovateľ určuje ostatným prijímateľom úhradu samostatne alebo vôbec nie. Ustanovenie § 73 ods. 2 uvádza nevyhnutný ošatok príjmu vo výške 75 % životného minima pre jednu dospelú fyzickú osobu, ak iba stravovanie nie je poskytované a pokiaľ sú poskytované všetky ostatné činnosti. Skutočnosť, že po zaplatení mesačnej úhrady za ubytovanie jej ostane viac ako 75 % životného minima, nie je dôkazom o splnení ochrany príjmu. Potom k dôkazu o tom, či po zaplatení úhrady len za ubytovanie (aj to neúplný výdavok na ubytovanie) ostane nedotknuteľný ošatok príjmu na úrovni najmenej 75 %, je potrebné dokazovať o výške výdavkov za neposkytované činnosti. Pre objektivnosť odkázala na výsledky zverejňované Štatistickým úradom Slovenskej republiky. Iné dokazovanie dostupné nie je, nakoľko za obslužné a iné činnosti prijímateľ neplatí úhradu na zabezpečenie všetkých činností vstupujúcich do obsahu sociálnej služby. Odkaz na odôvodnenie odvolacieho rozhodnutia je absurdným výkladom obsahu obslužných činností, ktoré sú povinným obsahom sociálnej služby poskytovanej podľa § 35 zákona o sociálnych službách, pričom rozhodnutie č.k. 9 Co 460/2015-392 vyказuje znaky porušenia princípov spravodlivého súdneho konania, keďže náklady bývania a stravovania podľa § 17 sú súčasťou sociálnej služby poskytovanej v súlade s § 35 zákona o sociálnych službách. Pri aplikácii ochrany § 73 ods. 2 do 31.12.2013 výhradne vzťahnutej k sume úhrady za všetky činnosti a od 1.1.2014 vyčíslenej aj pre prípad neposkytnutia stravy, je záver odvolacieho súdu v rozpore so zákonom o sociálnych službách i Občianskym zákonníkom. Zákonodarca neumožnil aplikovať ochranu subjektívnym limitom s vylúčením ostatných činností s tým, že sa neposkytujú a tým ani nevstúpia do sumy úhrady, od 1.1.2014 s výnimkou stravy, kde stanovil sumu zvyšujúcu nedotknuteľný ošatok v sume zistenej štatistickým úradom pre výdavok jednočlennej domácnosti starobného dôchodcu na potraviny bez alkoholických nápojov. K objektívnemu limitu úhrady dôvodila, že napriek jej námietkam a aj iných žalovaných v ďalších podobných sporoch toho istého žalobcu, odmietol súd návrh na dokazovanie výšky ekonomicky oprávnených nákladov. Jedná sa o bezprecedentné porušenie rovnosti účastníkov a materiálnej pravdy. V zákone o sociálnych službách sú uvedené podmienky určenia výšky úhrady za činnosti, ktoré sú obsahom sociálnej služby a v podzákonnom predpise sú podrobne upravené postupy určovania ceny uložené v § 72 ods. 2. Uplatnenie stropu úhrady za ubytovanie podľa metodiky uvedenej žalobcom je v rozpore s generálnymi pravidlami výkladu právnych noriem. Postup zisťovania, určovania výšky úhrady za ubytovanie uplatňovaný poskytovateľom je realizovaný postupom podľa radenia jednotlivých ustanovení § 30 ich číslovaním bez ohľadu na vzájomné väzby v nich obsiahnutých právnych noriem. Záverom konštatovala, že v žiadnom prípade nie je v žiadnom všeobecne záväznom právnom predpise uvedené, že má platiť určitú sumu peňazí ako úhradu za ubytovanie na 31 dní v určitom byte budovy H.. Súlad výpočtu, ktorým určil žalobca výšku úhrady za ubytovanie, neoveril žiaden nezávislý orgán dohľadu a už vôbec žiaden prvoinštančný súd v sporoch s rovnakým titulom vedenými žalobcom, ani súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Postačilo tvrdenie žalobcu, že určenie výšky úhrady za ubytovanie je súladné s príslušným predpisom. Postup zisťovania, určovania výšky úhrady za ubytovanie uplatňovaný poskytovateľom, je realizovaný postupom v rozpore s pravidlami aplikácie právnych noriem v ustanoveniach všeobecne záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja, t.j. bez ohľadu na štruktúru a vzájomné väzby v nich obsiahnutých právnych noriem. Nestotožnila sa s argumentáciou žalobcu v jeho vyjadrení, že zmluva uzavretá podľa zákona o sociálnych službách nie je spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko celé jeho rozsiahle odôvodnenie „stojí“ na zúženom výklade pojmu dodávateľ podľa prvej, vadnej transpozície smernice do Občianskeho zákonníka, táto je už prekonaná judikatúrou, najmä nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL. ÚS 13/2009. Ak opomenie cynickú argumentáciu žalobcu týkajúcu sa jej veku a zdravotného stavu, existuje procesná prekážka, že druhá veta § 183 ods. 2. C.s.p. neumožňuje súdu ukončiť spor rozsudkom na jedinom pojednávaní bez ohľadu na § 181 ods. 4 C.s.p.

7. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej k jeho vyjadreniu k odvolaniu žalovanej nevyjadril, oznámil ale odvolaciemu súdu, že medzi sporovými stranami došlo dňa 23.4.2021 k uzavretiu Zmluvy č. 1/2021/P o poskytovaní sociálnej služby uzavretej podľa § 74 zákona č. 448/2008 Z.z., ktorú k oznámeniu aj pripojil.

8. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 28. júla 2021; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, právny zástupca žalobcu, upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.721,04 € s príslušenstvom potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku v tomto výroku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

9. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Odvolateľka v odvolaní neuvádzala podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

10. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať.

11.1. Podľa § 61 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) zariadenia možno účelne a vhodne zlučovať.

11.2. Podľa § 71 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnych službách sociálne služby poskytované verejným poskytovateľom sociálnej služby môžu byť financované z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 uvedených v osobitnej zmluve podľa § 74 ods. 8.

11.3. Podľa § 72 ods. 1 zákona o sociálnych službách prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak. Do úhrady za sociálnu službu nemožno započítať úhradu za vykonávanie, zabezpečovanie alebo utváranie podmienok na vykonávanie iných činností podľa § 15 ods. 3.

11.4. Podľa § 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách verejný poskytovateľ sociálnej služby určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74 v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce alebo vyššieho územného celku, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov znížených o príjem z finančného príspevku na financovanie sociálnej služby v zariadení podľa § 71 ods. 6 a príjem z úhrady ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním sociálnej služby podľa § 71 ods. 7.

11.5. Podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnych službách v znení účinnom do 30.12.2013 po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 20 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

11.6. Podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnych službách v znení účinnom od 1.1.2014 po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 25 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom. Po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu v zariadení bez poskytovania stravovania musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 75 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

11.7. Podľa § 74 ods. 1 zákona o sociálnych službách v znení účinnom do 30.12.2013 poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby musí byť uzatvorená spôsobom, ktorý je pre prijímateľa sociálnej služby zrozumiteľný.

11.8. Podľa § 74 ods. 1 zákona o sociálnych službách v znení účinnom od 1.1.2014 poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby musí byť uzatvorená spôsobom, ktorý je pre prijímateľa sociálnej služby zrozumiteľný. Zmluvné strany sa môžu odchýliť od ustanovení tohto zákona uvedených pre túto zmluvu, len ak tento zákon takúto možnosť výslovne pripúšťa. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby uzatvorená písomnou formou nesmie mať charakter zmiešanej zmluvy.

11.9. Podľa § 74 ods. 12 zákona o sociálnych službách v znení účinnom do 30.12.2013, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie úhrady za sociálnu službu podľa § 73, poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

11.10. Podľa § 74 ods. 12 zákona o sociálnych službách v znení účinnom od 1.1.2014 ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie sumy úhrady a platenie úhrady za sociálnu službu, poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

11.11. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

11.12. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

12. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že na základe rozhodnutia Domova dôchodcov Rača zo dňa 14.9.2001, č.j. DD-2737/2001, sa poskytuje celoročná starostlivosť žalovanej podľa § 7, § 10, § 14, § 18, § 91 ods. 4 písm. a/ bod 1 zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov na dobu neurčitú (č.l. 21 spisu). Rozhodnutím Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava zo dňa 18.11.2010, č. MAGS OSV 53969/2010-326109/1425, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2010, primátor hlavného mesta Slovenskej republiky ako správny orgán podľa § 80 písm. c/, bod 1, § 106 ods. 8 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov rozhodol, že žalovaná sa podľa § 35 a prílohy č. 3, č. 4 k zákonu o sociálnych službách považuje za fyzickú osobu odkázanú na sociálnu službu v zariadení pre seniorov (č.l. 22 spisu). Žalobca listom zo dňa 11.7.2011 oznámil žalovanej, že vzhľadom na to, že rozhodnutie o poskytovaní sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb vydané podľa zákona č. 195/1998 Z.z. stratilo dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu v ich zariadení podľa zákona o sociálnych službách právne účinky, je oprávnený podľa § 74 zákona o sociálnych službách poskytovať jej sociálnu službu ako poskytovateľ len na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby (č.l. 24 spisu). Zároveň jej zaslal Zmluvu č. 36/2010/P o poskytovaní sociálnej služby spolu s Dodatkami č. 1/2011/P a č. 2/2011/P, ktoré žalovaná odmietla uzavrieť (č.l. 25-33 spisu), rovnako tak aj ďalšie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorú od žalobcu nepretržite od roku 2001 prijíma. Podľa návrhu uvedenej zmluvy mala žalovaná ako prijímateľ sociálnej služby od 31.12.2010 platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku s tým, že celková výška úhrady bola 140,91 € s podrobným rozpisom jednotlivých položiek. Dodatkom č. 1/2011/P bola s účinnosťou od 1.1.2011 zmenená výška úhrady za poskytovanú sociálnu pomoc na sumu 268,72 € a Dodatkom č. 2/2011/P od 6.8.2011 na sumu 204,90 €.

13. Odvolací súd sa stotožnil so správnym záverom súdu prvej inštancie uvedenom v bode 33. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, že žalovaná sa neriadila podľa platných právnych predpisov, smerníc, všeobecne záväzných nariadení, keď si sama nemôže určovať výšku mesačných platieb za jednotlivé mesiace. Žalobca má vo vzťahu k žalovanej postavenie poskytovateľa sociálnej služby (§ 3 ods. 3 zákona o sociálnych službách) a žalovaná má postavenie prijímateľa sociálnej služby (§ 3 ods. 2 písm. a/ zákona o sociálnych službách), z ktorého vzťahu im vyplývajú vzájomné práva a povinnosti. Povinnosťou prijímateľa sociálnej služby je, okrem iných povinností, uhrádzať platby za sociálnu službu, ktorú mu poskytuje poskytovateľ. Výška úhrady za sociálnu službu, ktorú je prijímateľ povinný platiť, vyplýva zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorá nie je ponechaná na dohode účastníkov zmluvy, ale podľa § 72 ods. 1 zákona o sociálnych službách ju určuje poskytovateľ sociálnej služby, ktorý je v zmysle § 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách pri jej určovaní viazaný všeobecne záväzným nariadením obce alebo vyššieho územného celku a táto úhrada môže byť najviac vo výške

ekonomicky oprávnených nákladov znížených o príjem z finančného príspevku na financovanie sociálnej služby v zariadení podľa § 71 ods. 6 a príjem z úhrady ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním sociálnej služby podľa § 71 ods. 7 zákona o sociálnych službách. V prípade ak poskytovateľ zmení výšku úhrady za sociálnu službu v súlade s § 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách, vzniká poskytovateľovi a prijímateľovi sociálnej služby povinnosť uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby, ktorá vyplýva z § 74 ods. 2 zákona o sociálnych službách. Na základe takto uzavretého dodatku k zmluve je potom prijímateľ sociálnej služby povinný platiť zmenenú výšku úhrady za sociálnu službu. V danej veci došlo aj k zmene skutočností rozhodujúcich pre výšku úhrady za sociálnu službu v súvislosti so zmenami Všeobecne záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja č. 31/2009, ktoré upravuje výšku predmetných úhrad. Žalobca ako poskytovateľ preto podľa § 72 ods. 1 zákona o sociálnych službách určil pri každej zmene novú výšku úhrady a v súlade s § 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách spolu s návrhom zmluvy predložil žalovanej ako prijímateľovi aj návrhy dodatkov k zmluve o poskytovaní sociálnej služby s uvedením novostanovených výšok úhrady. Žalovaná si svoju povinnosť uzatvoriť zmluvu a dodatky nesplnila, ale sociálnu službu od žalobcu prijímala a tak na jej strane vznikol majetkový prospech, keďže prijímala sociálnu službu v plnom rozsahu; zo svojho majetku platila za poskytovanie sociálnej služby sumu 143,01 €. Odvolací súd dodáva, že žalobca postupoval v súlade so zákonom o sociálnych službách (§ 73 ods. 2), keď pri výpočte úhrady za sociálnu službu postupoval tak, aby žalovanej zostala po zaplatení tejto úhrady zákonom stanovená suma životného minima určená v § 73 ods. 2 uvedeného zákona v znení účinnom do 31.12.2013 i od 1.1.2014.

14. Žalovaná odvolanie, okrem iného, odôvodnila aj ustanovením § 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p., t.j., že neboli splnené procesné podmienky, ktoré bližšie nešpecifikovala. Aj napriek tomu, odvolací súd skúmal, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutou s niektorou z nasledovných procesných väd (§ 380 ods. 2 C.s.p.), t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, procesnej subjektivity, procesnej spôsobilosti strany sporu, povinného zastúpenia, prekážky veci právoplatnej rozhodnutej veci alebo skôr začatého konania, zrozumiteľnosti a úplnosti žaloby. Odvolateľka takéto procesné vady vo svojom odvolaní netvrdila a zároveň ich existenciu nezistil ani odvolací súd. Žalovaná sa vo svojom odvolaní obmedzila iba na citovanie právnej úpravy § 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p. s odôvodnením, že žalobca nie je v predmetnom konaní aktívne vecne legitimovaný. Takto formulovaný odvolací dôvod nepredstavuje procesné vady uvedené v § 380 ods. 2 C.s.p., ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie, na ktoré by musel odvolací súd prihliadnuť. Odvolací súd dodáva, že účinný prieskum napadnutého rozhodnutia alebo konania jemu predchádzajúceho môže odvolateľ vyvolať len pomenovaním konkrétnych nedostatkov napadnutého rozhodnutia, resp. konania, ktoré mu predchádzalo, čo žalovaná neurobila.

15. K odvolacej námietke žalovanej o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v danom spore odvolací súd odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.10.2017, sp.zn. 9 Co 460/2015, ktoré je možné aplikovať aj na predmetnú vec, z odôvodnenia ktorého vyplýva: „Žalobca je rozpočtovou organizáciou vyššieho územného celku zriadenou podľa § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom v zmysle ustanovenia § 21 ods. 4 tohto zákona má právnu subjektivitu. Pokiaľ teda medzi žalobcom a žalovanou vznikol právny vzťah vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia, je nepochybne daná aktívna vecná legitimácia žalobcu domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia. Názor žalovanej, že príslušné ustanovenia zákona o sociálnych službách žalobcovi neumožňujú domáhať sa dlžných úhrad, nemá v tejto súvislosti žiaden právny význam, nakoľko nárok žalobcu vyplýva zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie, nevyplýva priamo zo zákona o sociálnych službách. Len pre úplnosť však odvolací súd dodáva, že aj keby si žalobca uplatňoval svoj nárok na plnenie úhrady za sociálnu službu, bol by aktívne vecne legitimovaný. Ustanovenie § 71 ods. 2 zákona o sociálnych službách, na ktoré poukázala žalovaná, nijakým spôsobom nevylučuje, aby sa žalobca ako poskytovateľ sociálnej služby, domáhal na súde úhrad podľa § 71 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnych službách. Predmetný § 71 ods. 2 iba podmieňuje možnosť financovať poskytovanie sociálnych služieb úhradami od prijímateľov súhlasom obce alebo vyššieho územného celku, ktorý je zriaďovateľom poskytovateľa. Pokiaľ je takýto súhlas daný, (v posudzovanej veci nepochybne je), neznamená to, že úhrady podľa § 71 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnych službách sú príjmom, či majetkom zriaďovateľa poskytovateľa. Naopak, patria priamo poskytovateľovi, ktorý je povinný a zároveň oprávnený vymáhať ich plnenie“; (rovnaké odôvodnenie je obsiahnuté i v rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.2.2018, č.k. 4 Co 566/2015-476). Odvolací poukazuje na to, že je v záujme strán sporu, aby rozhodovacia činnosť súdov bola jednotná

a keďže súhlasí s argumentáciou uvedenou v odôvodneniach odvolacích senátov Krajského súdu v Bratislave ohľadne aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, prevzal túto ich argumentáciu v celom rozsahu.

16. Nebolo možné súhlasiť s argumentáciou žalovanej uvedenou v odvolaní, že zmluva o poskytovaní sociálnej služby má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Obdobnú definíciu dodávateľa obsahuje čl. 2 smernice Rady 93/13/EHS, o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, na ktorú žalovaná v odvolaní poukazovala. Dodávateľ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva. V predmetnej veci je žalobca právnická osoba, má však povahu verejnoprávneho subjektu zriadeného vyšším územným celkom, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie sociálnych služieb podľa § 2 ods. 1 zákona o sociálnych službách. Žiadnu z činností vykonávaných žalobcom, a to ani poskytovanie sociálnej služby žalovanej na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, nemožno považovať za výkon obchodnej či podnikateľskej činnosti, resp. za akúkoľvek komerčnú aktivitu, keďže je verejným poskytovateľom sociálnych služieb.

O výkone podnikateľskej činnosti by bolo možné hovoriť iba pri neverejných poskytovateľoch sociálnych služieb. Žalobca tak nespĺňa definíciu dodávateľa, z dôvodu ktorého nemožno zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb považovať za spotrebiteľskú. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje tvrdenia žalovanej v odvolaní o neprijateľných ustanoveniach zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa predpisov spotrebiteľského práva za právne bezvýznamné. K rozsudku, na ktorý poukázala žalovaná vo svojom odvolaní, a to *Khantum and others v. Newham LBC*, odvolací súd uvádza, že ním nie je viazaný.

17. K odvolacej námietke žalovanej týkajúcej sa vykazovanej výšky ekonomicky oprávnených nákladov žalobcom na poskytovanie sociálnych služieb, odvolací súd dôvodí, že v ustanovení § 72 ods. 5 zákona č. 448/2008 Z.z. je definované čo predstavujú ekonomicky oprávnené náklady poskytovateľa sociálnej služby; ide o náklady na hmotné a personálne zabezpečenie poskytovania sociálnej služby. Žalobca poskytuje žalovanej ubytovanie (aj bez uzavretej zmluvy, ktorú žalovaná uzavrela so žalobcom až dňa 23.4.2021) v rozsahu jednej miestnosti, užívanie spoločných priestorov (chodba, schodište, spoločenská miestnosť) a vecné plnenia spojené s ubytovaním (vykurovanie, dodávka teplej vody, osvetlenie a iné). Žalobca ako poskytovateľ poskytuje dva druhy sociálnych služieb, to ako domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov na dvoch rôznych miestach, pričom na ulici H. (bydlisko žalovanej) ide o zariadenie pre seniorov, čo neznamená, že každé z dvoch miest je samostatným zariadením alebo poskytovateľom. Nebolo možné súhlasiť s názorom žalovanej o rozlišovaní zariadenia na ZpS na ul. Podbrezovská, kde podľa § 35 ods. 1 písm. a/ zákona o sociálnych službách ide o prijímateľov odkázaných na sociálnu službu a na ZpS na ul. Pri vinohradoch 267, kde podľa § 35 ods.1 písm. b/ zákona o sociálnych službách ide o prijímateľov, ktorí prijímajú sociálnu službu z iných vážnych dôvodov. Žalovaná nie je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, poskytovanie tejto sociálnej služby, ubytovanie celoročnou pobytovou formou potrebuje z iných vážnych dôvodov (napr. pre strach zo samoty po strate životného partnera ako sa uvádza v dôvodovej správe). Je nepochybné, že výška úhrady prijímateľa sociálnej služby je objektívne limitovaná výškou ekonomicky oprávnených nákladov na poskytovanie danej sociálnej služby, čo znamená, že výška úhrady tieto náklady nemôže presiahnuť. V súlade s § 71 ods. 1 písm. c/ zákona o sociálnych službách sa ekonomicky oprávnené náklady zisťujú vo vzťahu ku konkrétnemu druhu poskytovanej sociálnej služby. Žalobca vykázal ekonomicky oprávnené náklady na sociálnu službu „zariadenie pre seniorov“ vo výške 525,59 € za rok 2011; 531,83 € za rok 2012 a 533,67 € za rok 2013. Výška úhrady za sociálnu službu, ktorú by bola žalovaná povinná platiť, pritom dosiahla maximálne sumu 268,72 € za obdobie január 2011 až júl 2011, za iné obdobia od januára 2010 bola táto suma nižšia. Súd prvej inštancie potom správne zamietol návrh na vykonanie znaleckého dokazovania navrhnutého žalovanou na zistenie výšky ekonomicky oprávnených nákladov. Na to, aby mohla mať výška ekonomicky oprávnených nákladov vplyv na úhrady žalovanej by bolo potrebné, aby tieto boli nižšie než výška úhrad, na ktoré by žalovaná bola povinná v zmysle neuzatvorených dodatkov k zmluve, resp. v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja č. 31/2009. Aj keby žalobca nevykazoval ekonomicky oprávnené náklady úplne správne (čo preukázané nebolo), nie je možné rozumne predpokladať takú odchýlku, ktorá by mala za následok čo i len ich priblíženie k výške úhrad žalovanej sa sociálne služby. Tento názor potvrdzuje aj porovnanie s ekonomicky oprávnenými nákladmi iných poskytovateľov sociálnych služieb, ktoré sú v zásade v obdobnej výške. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej,

že ekonomicky oprávnené náklady by sa mali vykazovať na určitú sociálnu službu a navyše vždy vo vzťahu k určitej prevádzke žalobcu, takýto spôsob ich určovania zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva. Je len na vôli poskytovateľa sociálnych služieb alebo jeho zriaďovateľa, v akom počte prevádzok budú sociálne služby poskytované. Navyše podľa § 61 ods. 2 zákona o sociálnych službách možno zariadenia (v ktorých sú poskytované sociálne služby) účelne a vhodne zlučovať. Za účelné a vhodné zlučenie je možné považovať spojenie zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb. Je zrejmé, že pri takomto zákonom dovolenom zlučení bude nevyhnutne dochádzať k zdieľaniu určitých činností a nákladov, pričom nie všetky náklady je možné s dokonalou presnosťou vykázať pre danú sociálnu službu. Je preto potrebné ustanoviť určité pravidlá, na základe ktorých budú náklady pomerne rozpočítané na jednotlivé sociálne služby. Táto skutočnosť má však zanedbateľný vplyv na výšku ekonomicky oprávnených nákladov pre daný druh sociálnej služby a pre účely tohto konania je úplne bezvýznamná. Odvolací súd zastáva názor, že ochranu žalovanej ako prijímateľa sociálnej služby prostredníctvom stanovenia objektívneho limitu úhrad za prijímanie sociálnej služby, ktorú predstavuje inštitút ekonomicky oprávnených nákladov, nemožno chápať ako nárok žalovanej na to, aby jej sociálna služba bola poskytovaná v absolútne špecializovanom zariadení, ktoré bude v jednej prevádzke zabezpečovať všetky činnosti spojené s poskytovaním práve konkrétnej, žalovanej poskytovanej, sociálnej služby. Najmä keď takýto poskytovateľ by v konečnom dôsledku mohol mať vyššie náklady na prevádzku ako väčší, širšie zameraný poskytovateľ. Odvolací súd dodáva, že v konaní nebolo sporné, že zriaďovateľom žalobcu ako poskytovateľa sociálnych služieb je vyšší územný celok-Bratislavský samosprávny kraj. Logickým výkladom § 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách možno jednoznačne dospieť k záveru, že suma úhrady za sociálnu službu je určovaná poskytovateľom v zriaďovateľskej pôsobnosti vyššieho územného celku v súlade so všeobecne záväzným nariadením tohto vyššieho územného celku. Nie je pritom podstatné, že daný poskytovateľ sídli na území určitej obce, ktorá môže (ale nemusí) mať vlastným všeobecne záväzným nariadením upravenú sumu predmetných úhrad pre poskytovateľov vo svojej pôsobnosti. Podľa citovaného ustanovenia zákona má vyšší územný celok potom zákonné zmocnenie na vydanie všeobecne záväzného nariadenia, ktorým upraví výšku úhrad za sociálne služby.

18. Odvolací súd nesúhlasí ani s tvrdením žalovanej uvedeným v odvolaní, že súd prvej inštancie porušil jej právo na spravodlivý proces, keď rozhodol bez jej prítomnosti na pojednávaní konanom dňa 30.4.2018, nakoľko sa prvoinštančný súd riadil dôsledne ustanovením § 183 ods. 1, ods. 2 C.s.p., pričom v bode 35. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol ako sa žalovaná počas konania správala. Žalovaná bola riadne predvolaná na pojednávané určené na deň 30.4.2018, ktoré prevzala dňa 19.3.2018 (č.l. 404 spisu) a písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 26.4.2018 požiadala o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov, čo preukázala lekárskou správou zo dňa 25.4.2018, Už od roku 2016 ale žiadala žalovaná o odročenie pojednávania z dôvodu zhoršenia svojho zdravotného stavu s výnimkou pojednávania konaných dňa 7.10.2015 a dňa 25.5.2016, na ktorom bola ako účastník konania vypočutá. Žalovaná splnomocnila na zastupovanie v predmetnom konaní Ing. H. dňa 28.9.2015 (č.l. 174 spisu), dňa 7.3.2018 oznámila prvoinštančnému súdu, že plnú moc Ing. H. R. v predmetnom konaní odňala. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil žiadosť žalovanej o odročenie pojednávania určeného na deň 30.4.2018 ako nedôvodnú, pretože zdravotnými problémami, ako je uvedené vyššie, ospravedlňovala svoje neúčasti na pojednávaniach neustále, s výnimkou dvoch pojednávania. Žalovaná si zvolila zástupcu na zastupovanie v predmetnom konaní, ale plnú moc mu vypovedala necelé dva mesiace pred pojednávaním konaným dňa 30.4.2018, pričom nového zástupcu si už nezvolila. Závažnosť dôvodov na odročenie pojednávania určeného na deň 30.4.2018 zo strany žalovanej nebola taká, aby prvoinštančný súd nemohol konať a rozhodnúť na tomto pojednávaní. Odvolací súd poukazuje na čl. 17 C.s.p., podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. V zmysle platnej právnej úpravy nesprávny procesný postup súdu, priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorým sa sporovej strane znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu procesný predpis priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, je odňatím možnosti strany konať pred súdom. Zákon v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom bližšie nešpecifikuje; pod odňatím možnosti konať pred súdom je však potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje sporovej strane realizáciu konkrétnych procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov, ktoré by inak mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Vždy ide o znemožnenie

realizácie konkrétnych procesných práv (napríklad môže ísť o právo predniesť alebo doplniť svoje návrhy, zúčastniť sa pojednávania, vyjadrovať sa k veci, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu a právnej stránke veci, právo podávať opravné prostriedky). Odňatie možnosti konať pred súdom nezakladá samo tvrdenie sporovej strany o existencii tejto procesnej vady; určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo. Ak došlo k odňatiu možnosti stranám konať pred súdom, táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú odvolací súd napadnuté rozhodnutie zruší, pretože rozhodnutie, vydané v konaní postihnutom touto závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. V danom prípade uvedené splnené nebolo, keďže súd prvej inštancie poskytol žalovanej v konaní dostatok času na realizáciu jej procesných práv.

19. K odvolacím námietkam o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu odvolací súd dodáva, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ustanovenia § 191 C.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napríklad § 192, § 193, § 205 C.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnil; z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálezh súdu. Okolnosti namietané žalovanou v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami a ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

20. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namietla, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

21. Zo všetkých uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.721,04 € titulom bezdôvodného obohatenia považuje za vecne správny, vrátane príslušenstva, keď žalovaná podala odvolanie voči celému rozsudku, t.j. aj voči priznanému príslušenstvu, ale odvolanie vo vzťahu k tomuto príslušenstvu vôbec nezdôvodnila, preto odvolací súd nepreskúmaval vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v priznanom príslušenstve, keď žalobca odvolanie nepodal.

22. Odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil vo výroku II., ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, o ktorej výške rozhodne samostatným uznesením (žalovaná podala odvolanie voči napadnutému rozsudku v celom rozsahu, t.j. aj do výroku II. o náhrade trov konania, ale odvolanie vo vzťahu k tomuto výroku vôbec neodôvodnila, keď ide o konanie, v ktorom je súd viazaný žalobou, takže odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, § 379 C.s.p.) podľa § 388 C.s.p., v spojení s § 367 ods. 2 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania

v rozsahu 100 %, pretože súd prvej inštancie síce správne aplikoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania ustanovenia § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p., ale nesprávne uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, namiesto priznania nároku na náhradu trov konania, pričom ani neuviedol rozsah tejto náhrady. Odvolací súd dodáva, že rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy; prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí; druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhoduje o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnosti skončenia veci.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľka, ani nevzniesla žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci LinoCarlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

25. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).